

Igen erős képviselőt kapott a konferencián a keleti egyházak egyszólamú liturgikus ének-repertoárja. Gerda Wolfram a nagypénteki nagyórak dallamanyagának jeruzsálemi hagyományát vizsgálta; Irina Shkolnik előadása a bizánci prosomoia-énekítés dallammodelljeiről, Maria G. Shkolnik előadása a bizánci-orosz heirmologion-énekítés ritmus-elveiről szólt. Simon Harris a bizánci zsoltaórozást tárgyalta, Christian Troelsgård pedig az apolytikia- és exaposteilaria-kéziratok melodikus variánsait mutatta be. Az „Akathistos hymnos”-t vizsgálta balkáni forrásokban Svetlana Kujumdziova, míg Annette Jung a szillabikus és a melizmatikus stílus kölcsönhatását tárgyalta a sticherarion rövidített változatának himnuszsaiban. Clara Adsuara a kalofonikus stílus énekeinek kompozíciós módszeréről beszélt, Elena Tonceva a késő-bizánci zsoltaórozás szerkezeti kérdéseit vizsgálta. Nanna Schiødt néhány rejtélyes neuma értelmezését mutatta be a kontákion-anyagban, továbbá három hosszú poszteren (bemutató plakát) szemléltette a zene szerepét a bizánci rítus felépítésében. Maria

Alexandru bizánci források cheironomikus jeleinek értelmezését vizsgálta.

A nyitóülésen a résztvevők egy perces csönddel emlékeztek a nemrég elhunyt kiváló bizantinológus kollégára, Jørgen Raastedre, s bizánci gyászzeneekkel is megemlékeztek róla a Szent György-társaskáptalani templomban Kisboldogasszony estjén (a Schola Hungarica közreműködésével) tartott ünnepélyes vesperás végén is.

A résztvevők a konferencia szabadnapján megtekintették Sopron nevezetességeit, kirándultak a Fertő-tóhoz, Fertőrákosra, Nagycenkre és az Esterházy hercegek palotájába, ahol kamarakoncertet kaptak Haydn műveiből.

A záróülésen a munkacsoport jövőbeli tevékenységét vitatták meg. Az elnök megköszönte a magyar szervezőknek a pazar vendéglátást, végül átnyújtotta Dobszay Lászlónak azt a „Festschrift”-et, amelyet *Laborare fratres in unum* címmel a Cantus Planus tagjai állítottak össze a hatvanéves ünnepelt tiszteletére írt cikkeikből.

David Hiley, ford. Déri Balázs

Az 1995. évi nyári budapesti református kántorképző tanfolyam

Idén hatodszor rendezték meg Budapesten az intenzív nyári tanfolyamot, a Ráday Kollégiumban, július 1-től 20-ig. Bár a külső körülmények idén nehezebben voltak, mivel a Közgyűlés nem tudott olyan mértékben hozzájárulni a költségekhez, mint eddig, így a részvételi díj is magasabb volt, 80 fővel tarthattuk meg a tanfolyamot. Külön örömet jelentett a számunkra, hogy 18 határon túli hallgató költségeit két alapítvány segítségével teljesen át tudtuk vállalni, sőt könyvekkel, kottákkal is megajándékoztuk őket. A két alapítvány: a „Pro Renovanda Cultura Hungariae” 100 ezer, és az „Országos Játékalap” 200 ezer forintot adott erre a célra.

A tanításban 17 tanár vett részt: Ballay Judit, Bornai Szilveszter, Borsos Eszter, Borsos Éva, Farkas János, Farkas Jánosné, Dr. Hős Gézáné, Jancsovics Antal, Kiss Klára Viktória, Lizik Zsuzsanna, Máté János tanfolyamvezető, Mórocz Ildikó, Orosné Kosár Márta, Papp Károlyné, Repkény Anita, Takaró Mihály és Varga Csenge.

A legfontosabb tantárgy most is a gyülekezeti ének volt, valamint az énektanítás módszertana és gyakorlata, mivel azt tartjuk fő feladatunknak, hogy a gyülekezeteket megtanítsuk minél jobban énekelni. A harmónium- illetve az orgonajáték és a karvezetés is fontos szerepet kapott a tantervben. Emellett zeneelmélet, zenetörténet, orgonaismeret, himnológia egészítették ki a tantárgyakat. A reggeli áhíhatokat a tanárok illetve a hallgatók tartották, az esti áhíhatokon budapesti lelkészek

szolgáltak. Az áhíhatok kántori szolgálatát a vizsgákra készülő növendékek végezték. Vasárnapokon a Pesterzsébet-központi, és a Pozsonyi úti gyülekezetekben énekelt az énekkar, július 19-én pedig a Kálvin téri templomban tartottuk záróhangversenyünket, amelyen több nagyszabású kórusmű is elhangzott. Händel: Messiás című oratóriumából a Halleluja-kórus, Sweelinck ötszólamú 38. zoltára és Gárdonyi Zoltán 90. zoltára mellett rövidebb lélegzetű kórusművek is szerepeltek a tanfolyam tanárainak és a végzős növendékeknek a vezényletével. A kórus létszáma a tanárokkal és a bejáró vendégekkel együtt 100 volt. A tanfolyamot nyugodt légkör, baráti, testvéri hangulat jellemezte. Egy este csángó táncház tagjai látogattak a tanfolyamra, kellemes estét szerezve a kemény munka után. Az utolsó héten növendékhangversenyen mutatták be tudásukat az erre vállalkozó hallgatók. Idén nyolcan szereztek kántori oklevelet: Ambláczky Katalin, Balogh Mária, Bálint Márta, Fancsali Lelle, Mórocz Katalin, Németh István, Nyeste Katalin és. Somogyi Katalin, Orosné Kosár Márta pedig kiegészítő vizsgát tett orgonából.

Minden erőnkkel azon lesünk, hogy az egyre nehezedő körülmények között is fenn-tartsuk és folytassuk ezt a munkát, mert a gyülekezetek számára a gyülekezetekből küldött és oda visszatérő kántorok jelenthetik a megoldást.

Máté János